Från:	Christina Rasmussen
Till:	registrator
Kopia:	betankande@elanders.com
Ärende:	[extern] Remiss av promemorian En ny förordning om ursprungsgarantier för energi, svar senast den 22 september 2025
Datum:	den 22 maj 2025 13:25:56
Bilagor:	Remiss av promemorian En ny förordning om ursprungsgarantier för energi.pdf Promemoria En ny förordning om ursprungsgarantier för energi.pdf

Remiss av promemorian En ny förordning om ursprungsgarantier för energi

Remissinstanser

1. Checkwatt AB
2. Drivkraft Sverige
3. Elinorr
4. Energiföretagen Sverige
5. Energimarknadsinspektionen
6. Energigas Sverige
7. Fastighetsägarna Sverige
8. Förvaltningsrätten i Linköping
9. Green Power Sweden (Svensk Vindenergi)
10. Innovations- och kemiindustrierna (IKEM)
11. Jernkontoret
12. Kammarrätten i Jönköping
13. Kommerskollegium
14. Konjunkturinstitutet
15. Konkurrensverket
16. Konsumenternas Energimarknadsbyrå
17. Konsumentverket
18. Lokalkraft Sverige
19. Miljömärkning Sverige AB
20. Naturvårdsverket
21. Nordion Energi
22. Regelrådet
23. Sametinget
24. Skatteverket
25. Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet (SKGS)
26. Statens energimyndighet
27. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
28. Svensk Kraftmäkling (SKM)
29. Svenska Kyl & Värmepumpföreningen
30. Svensk solenergi
31. Svensk vattenkraftförening
32. Svensk vindkraftsförening
33. Svenska Bioenergiföreningen (Svebio)
34. Svenska naturskyddsföreningen
35. Svenskt Näringsliv
36. Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)
37. Villaägarnas riksförbund
38. Världsnaturfonden (WWF)
39. Vätgas Sverige

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast 22 september 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskanslet.se och med kopia till kn.e.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **KN2025/01122** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Johan Malinen, johan.malinen@regeringskansliet.se, 08-405

95 84.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Magnus Blümer
Departementsråd

Regeringskansliet

Remiss

2025-05-22
KN2025/01122

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
Johan Malinen
johan.malinen@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian En ny förordning om ursprungsgarantier för energi

Remissinstanser

1. Checkwatt AB
2. Drivkraft Sverige
3. Elinorr
4. Energiföretagen Sverige
5. Energimarknadsinspektionen
6. Energigas Sverige
7. Fastighetsägarna Sverige
8. Förvaltningsrätten i Linköping
9. Green Power Sweden (Svensk Vindenergi)
10. Innovations- och kemiindustrierna (IKEM)
11. Jernkontoret
12. Kammarrätten i Jönköping
13. Kommerskollegium
14. Konjunkturinstitutet
15. Konkurrensverket
16. Konsumenternas Energimarknadsbyrå
17. Konsumentverket
18. Lokalkraft Sverige
19. Miljömärkning Sverige AB

20. Naturvårdsverket
21. Nordion Energi
22. Regelrådet
23. Sametinget
24. Skatteverket
25. Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet (SKGS)
26. Statens energimyndighet
27. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
28. Svensk Kraftmäkling (SKM)
29. Svenska Kyl & Värmepumpföreningen
30. Svensk solenergi
31. Svensk vattenkraftförening
32. Svensk vindkraftsförening
33. Svenska Bioenergiföreningen (Svebio)
34. Svenska naturskyddsföreningen
35. Svenskt Näringsliv
36. Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)
37. Villaägarnas riksförbund
38. Världsnaturfonden (WWF)
39. Vätgas Sverige

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast 22 september 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskanslet.se och med kopia till kn.e.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **KN2025/01122** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Johan Malinen, johan.malinen@regeringskansliet.se, 08-405 95 84.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Magnus Blümer
Departementsråd

Promemoria

En ny förordning om ursprungsgarantier för energi

Klimat- och näringslivsdepartementet
KN2025/01122

Innehållsförteckning

1 Promemorians huvudsakliga innehåll 4

2 Författningsförslag 5
- 2.1 Förslag till förordning om ursprungsgarantier för energi 5
- 2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el 11
- 2.3 Förslag till förordning om ändring av förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster 13

3 Ärendet 14

4 En ny förordning om ursprungsgarantier för energi 14
- 4.1 Det nuvarande svenska systemet för ursprungsgarantier för el 14
- 4.2 Det finns nu förutsättningar att utfärda ursprungsgarantier även för gas, kyla och värme 15
- 4.3 Ändringarna av regleringen införs i en ny förordning 16
- 4.4 Ord och uttryck 16

5 Utfärdande av ursprungsgarantier 18
- 5.1 Beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska vara tidsbegränsade 18
- 5.2 Ursprungsgarantier ska avse nettoproduktion av el, gas, kyla och värme 20
- 5.3 Utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering 20
- 5.4 En lägsta kapacitetsgräns för utfärdande av ursprungsgarantier ska införas 21
- 5.5 Statens energimyndighet bör få meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier 22

6 Krav på mätning och rapportering 23

7 Uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla 24

8 Konto för ursprungsgarantier 26

9 Överföring av ursprungsgarantier 27

10 Annullering av ursprungsgarantier 27

11 Avgifter för utfärdande och överföring 29

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 30

13 Konsekvensutredning 32
- 13.1 Förenlighet med EU-rätten 32
- 13.2 Tidsbegränsade beslut, nettoproduktion och konvertering 32
- 13.3 Kapacitetsgräns för små anläggningar 33
- 13.4 Möjlighet för Energimyndigheten att tillfälligt upphöra med utfärdande av ursprungsgarantier 33
- 13.5 Konsekvenser för företag och andra enskilda 33

13.6 Tidpunkten för ikraftträdande 34
13.7 Konsekvenser för Energimyndigheten 34
13.8 Miljömässiga konsekvenser 34
13.9 Förslagen bedöms inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå syftet 34
13.10 Övriga konsekvenser 35

Bilaga 1 Artikel 1.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 36

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås en ny förordning om ursprungsgarantier för energi, som ska ersätta den nuvarande förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el. Förslagen syftar till att genomföra ändringar i EU:s förnybartdirektiv. Förslagen innebär bl.a. följande:

- Förutom ursprungsgarantier för el ska även ursprungsgarantier för gas, kyla och värme kunna utfärdas, överföras och annulleras.
- Till följd av att ursprungsgarantier för fler energibärare än el ska kunna utfärdas ska en reglering införas om bl.a. konvertering mellan olika energibärare.
- En lägsta kapacitetsgräns för utfärdande av ursprungsgarantier ska införas.
- Den svenska regleringen om ursprungsgarantier ska anpassas till de krav som kommer att finnas i den nya versionen av standarden CEN-EN 16325, som är bindande för medlemsstaterna enligt förnybartdirektivet. Det innebär bl.a. att ursprungsgarantier endast ska få utfärdas för nettoproduktion av el, gas, kyla och värme och att beslut om utfärdande av ursprungsgarantier som längst ska få ha en giltighetstid om fem år.
- En övergångslösning ska säkerställa kontinuitet mellan den nuvarande regleringen om ursprungsgarantier och den föreslagna regleringen.

I promemorian föreslås också följdändringar i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el och förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster.

Den nya förordningen och förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till förordning om ursprungsgarantier för energi

Härigenom föreskrivs[1] följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser som ansluter till lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi.

2 § Förordningen är meddelad med stöd av
– 19 § 1 lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi i fråga om 18 §,
– 19 § 2 lagen om ursprungsgarantier för energi i fråga om 22 och 23 §§,
– 20 § första stycket lagen om ursprungsgarantier för energi i fråga om 16 och 17 §§ och 24 § andra stycket 2,
– 20 § andra stycket 1 lagen om ursprungsgarantier för energi i fråga om 5–8, 19 och 20 §§ och 24 § andra stycket 1,
– 20 § andra stycket 2 lagen om ursprungsgarantier för energi i fråga om 10–15 §§ och 24 § första stycket,
– 20 § andra stycket 3 lagen om ursprungsgarantier för energi i fråga om 9 §,
– 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 24 § andra stycket 3, och
– 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

3 § Statens energimyndighet (Energimyndigheten) är tillsynsmyndighet enligt lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi.

Ord och uttryck

4 § I denna förordning avses med
biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,
EECS-ursprungsgaranti: en ursprungsgaranti som är utfärdad i enlighet med det internationella regelverket Principles and Rules of Operation of the Association of Issuing Bodies (AIB) for the European Energy Certificate System (EECS),

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413, och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen.

el från högeffektiv kraftvärme: kraftvärmeproducerad el så som den bestäms i energieffektivitetsdirektivet,

energieffektivitetsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955,

energi från fossila energikällor: el, gas, kyla eller värme som produceras med energikällor som varken är förnybara eller kärnkraft, som kol, olja och naturgas,

energi från förnybara energikällor: el, gas, kyla eller värme från förnybara, icke-fossila energikällor, nämligen vindenergi, termisk och fotovoltaisk solenergi, osmotisk energi, omgivningsenergi, geotermisk energi, tidvattensenergi, vågenergi och annan havsenergi, vattenkraft, biomassa, biogas, deponigas och gas från avloppsreningsverk,

geotermisk energi: energi lagrad i form av värme under den fasta jordytan,

konvertering: produktion av el, gas, kyla eller värme genom omvandling av el, gas, kyla eller värme vars ursprung garanteras av ursprungsgarantier,

omgivningsenergi: naturligt förekommande värmeenergi och energi som ackumulerats inom ett avgränsat område och som kan lagras i yt- eller avloppsvatten eller i omgivningsluften, dock inte i frånluft, och

övrig energi: el, gas, kyla eller värme från någon annan energikälla än fossila energikällor, förnybara energikällor, kärnkraft eller torvförbränning.

I övrigt har ord och uttryck som används i denna förordning samma betydelse som i lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi.

Energikällor

5 § Ursprungsgarantier får avse
– energi från förnybara energikällor,
– energi från fossila energikällor,
– el från högeffektiv kraftvärme,
– el från kärnkraft,
– el från torvförbränning, och
– övrig energi.

Utfärdande av ursprungsgarantier

6 § Energimyndighetens beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska gälla i fem år, om inte Energimyndigheten bestämmer att beslutet ska gälla en kortare tid. Om beslutet avser utfärdande av EECS-ursprungsgarantier, ska detta anges i beslutet.

Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose ursprungsgarantiernas syfte. Om ett sådant villkor inte följs får Energimyndigheten besluta att tillfälligt upphöra med utfärdandet av ursprungsgarantier för en anläggnings produktion av el, gas, kyla eller värme.

7 § Ursprungsgarantier får endast utfärdas för nettoproduktion av el, gas, kyla eller värme.

8 § Ursprungsgarantier för el, gas, kyla eller värme som produceras genom konvertering får endast utfärdas om ursprungsgarantier motsvarande den energi som används vid konverteringen annulleras.

9 § Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier får endast meddelas om den anläggning som ansökan avser har en produktionskapacitet som är 50 kilowatt eller högre.

Mätning och rapportering

10 § Rapporteringen av den el, gas, kyla eller värme som produceras ska avse nettoproduktion.

Energimyndigheten får tillåta att rapporteringen av den el som produceras inte avser nettoelproduktion, utan korrigerade mätvärden.

11 § Om el som produceras matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession, ska den som har nätkoncessionen mäta mängden inmatad el och mängdens fördelning över tiden och rapportera uppgifterna till Energimyndigheten i enlighet med förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den förordningen.

12 § Om el som produceras matas in i ett elnät som inte omfattas av nätkoncession, ska producenten mäta mängden inmatad el under varje kvart och rapportera uppgifterna till Energimyndigheten.

13 § Om en ursprungsgaranti avser el från högeffektiv kraftvärme, ska producenten särskilt rapportera de uppgifter som avses i 17 § till Energimyndigheten.

14 § Gas, kyla och värme som produceras ska mätas och rapporteras till Energimyndigheten.

15 § Om det vid en produktionsanläggning är möjligt att producera el, gas, kyla eller värme med olika bränslen eller energikällor, ska producenten särskilt beräkna och rapportera produktionen till Energimyndigheten.

Uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla

16 § En ursprungsgaranti ska innehålla uppgifter om

1. huruvida ursprungsgarantin avser el, gas, kyla eller värme,
2. den energikälla som elen, gasen, kylan eller värmen produceras från och produktionens start- och slutdatum,
3. namnet på den anläggning där elen, gasen, kylan eller värmen produceras, var den är belägen, vilken typ av anläggning det rör sig om och dess produktionskapacitet,
4. huruvida produktionsanläggningen eller energienheten har omfattats av stöd genom ett nationellt stödsystem och, i så fall, typen av stödsystem,
5. datum då produktionsanläggningen togs i drift,
6. datum och land för utfärdandet,

7. för vilket syfte ursprungsgarantin har utfärdats,
8. distributionen av energin,
9. vilken energimängd ursprungsgarantin avser,
10. huruvida ursprungsgarantin har utfärdats efter konvertering,
11. huruvida ursprungsgarantin har utfärdats efter lagring, och
12. ett unikt identifieringsnummer.

En ursprungsgaranti som utfärdas efter konvertering ska innehålla samma uppgifter enligt första stycket 2 och 7 som den ursprungsgaranti som annulleras enligt 8 §.

17 § Om en ursprungsgaranti avser el från högeffektiv kraftvärme ska ursprungsgarantin, utöver vad som anges i 16 §, innehålla uppgifter om

1. energikällans lägre värmevärde (det effektiva värmevärdet),
2. mängden och användningen av den värme som framställts genom kraftvärmeprocessen,
3. primärenergibesparingarna som beräknats enligt fastställda referensvärden för effektivitet och enligt bilaga III till energieffektivitetsdirektivet,
4. anläggningens nominella elektriska och termiska effektivitet, och
5. att endast en ursprungsgaranti har utfärdats för den producerade energienheten el.

Konto för ursprungsgarantier

18 § Energimyndigheten ska

1. upprätta ett särskilt konto för EECS-ursprungsgarantier för el eller EECS-ursprungsgarantier för gas åt en producent av el, gas, kyla eller värme, en energileverantör eller någon annan som handlar med sådana ursprungsgarantier, efter ansökan från producenten, leverantören eller handlaren, och
2. upprätta ett konto för andra ursprungsgarantier än EECS-ursprungsgarantier åt

a) en producent av el, gas, kyla eller värme, när myndigheten på ansökan av producenten har beslutat om utfärdande av sådana ursprungsgarantier, och

b) en energileverantör eller någon annan som handlar med sådana ursprungsgarantier, efter anmälan från leverantören eller handlaren.

Ett konto enligt första stycket 2 ska avse ursprungsgarantier för el, ursprungsgarantier för gas eller ursprungsgarantier för kyla och värme.

Ett beslut om att upprätta ett konto får förenas med villkor.

Annullering

19 § En ursprungsgaranti ska annulleras av den som är antecknad som innehavare i registret över ursprungsgarantier när den har använts för att garantera ursprunget på den el, gas, kyla eller värme som har producerats.

En ursprungsgaranti som innehåller uppgift enligt 16 § första stycket 8 om att elen förbrukas utan att matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession ska annulleras av producenten. En sådan ursprungsgaranti får endast användas för att garantera ursprunget på el som tagits ut inom samma elnät som den el som ursprungsgarantin avser har matats in i.

Den som är antecknad som innehavare i registret över ursprungsgarantier får annullera en ursprungsgaranti utan att den har använts för att garantera ursprunget.

20 § Om en ursprungsgaranti inte har annullerats enligt 19 § inom tolv månader från det slutdatum för produktionen som anges i ursprungsgarantin, ska den annulleras av tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndighetens uppgiftsskyldighet

21 § Energimyndigheten ska på begäran av Energimarknadsinspektionen lämna ut de uppgifter om annullering av ursprungsgarantier som behövs för inspektionens tillsyn enligt ellagen (1997:857).

Avgifter

22 § En producent av el, gas, kyla eller värme, en energileverantör eller någon annan som handlar med ursprungsgarantier ska betala en avgift till Energimyndigheten

1. med 10 öre för varje ursprungsgaranti som myndigheten utfärdar, och
2. med 3 öre för varje ursprungsgaranti som överförs från en annan EU-medlemsstat.

En avgift enligt första stycket 1 ska tas ut endast om den överstiger 50 kronor under ett kalenderår.

23 § Den som omfattas av ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier, energileverantörer och andra som handlar med ursprungsgarantier ska betala en kontoavgift till Energimyndigheten med 200 kronor per år.

För ett konto som avser EECS-ursprungsgarantier ska dock kontoavgiften vara 5 000 kronor, om inte kontot innehas av en producent av el, gas, kyla eller värme som omfattas av ett beslut om utfärdande av sådana ursprungsgarantier.

Rätt att meddela föreskrifter

24 § Energimyndigheten får meddela föreskrifter om mätning och rapportering enligt 10 och 12–15 §§.

Energimyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om

1. utfärdande, överföring och annullering av ursprungsgarantier,
2. vilka uppgifter en ursprungsgaranti ska innehålla, och
3. verkställigheten av lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för energi och denna förordning.

Överklagande

25 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el.

3. Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt den upphävda förordningen som avser en anläggning vars produktionskapacitet är mindre än 50 kilowatt upphör att gälla vid ikraftträdandet, om det inte dessförinnan har upphört att gälla.

4. Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt den upphävda förordningen som inte omfattas av punkt 3 upphör att gälla den 31 december 2026, om det inte dessförinnan har upphört att gälla. Om en ansökan om ett nytt beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ges in av en producent av el till Energimyndigheten senast den 31 augusti 2026 ska dock beslutet om utfärdande av ursprungsgarantier enligt den upphävda förordningen fortsätta att gälla till dess att ansökan har prövats slutligt, om Energimyndigheten inte bestämmer något annat.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el

Härigenom föreskrivs att 2 a och 9 §§ förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 a §[1]	
Föreskrifter om särskild mätning, beräkning och rapportering av viss elproduktion finns i förordningen (2011:1480) om elcertifikat och i förordningen *(2010:853)* om ursprungsgarantier för *el*.	Föreskrifter om särskild mätning, beräkning och rapportering av viss elproduktion finns i förordningen (2011:1480) om elcertifikat och i förordningen *(2025:000)* om ursprungsgarantier för *energi*.
9 §[2]	
Ett nätföretag ska rapportera resultaten av sina mätningar. Rapporterna ska visa mätresultaten för varje kvart på dygnet och i fråga om	
1. inmatningspunkt sändas till	
a) den elproducent som matat in el i inmatningspunkten,	
b) den elleverantör som tagit emot elen i inmatningspunkten,	
c) Affärsverket svenska kraftnät, om mätresultaten avser en produktionsanläggning som kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer, och	
d) kontoföringsmyndigheten för elcertifikat och ursprungsgarantier, om mätresultaten avser el som matas in från en produktionsanläggning som har rätt till tilldelning av elcertifikat enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat eller som har rätt till tilldelning av ursprungsgarantier enligt lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för *el*,	d) kontoföringsmyndigheten för elcertifikat och ursprungsgarantier, om mätresultaten avser el som matas in från en produktionsanläggning som har rätt till tilldelning av elcertifikat enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat eller som har rätt till tilldelning av ursprungsgarantier enligt lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för *energi*,
2. den samlade inmatade produktionen uppdelad per typ av elproduktion, elleverantör som tar emot elen och balansansvarig sändas till Affärsverket svenska kraftnät, om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt,	
3. uttagspunkt sändas till	
a) den berörda elanvändaren, och	
b) den elleverantör som levererat el i uttagspunkten,	
4. den samlade förbrukningen inom ett schablonberäkningsområde eller inom ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession för linje uppdelad per	

[1] Senaste lydelse 2016:352.
[2] Senaste lydelse 2022:588.

typ av elanvändning, elleverantör och balansansvarig sändas till Affärsverket svenska kraftnät,

5. gränspunkt sändas till den som är nätkoncessionshavare för det angränsande nätet, och

6. samlade flöden i gränspunkter sändas till Affärsverket svenska kraftnät och avse gränspunkter

a) mellan schablonberäkningsområden,

b) mellan ett schablonberäkningsområde och ledningsnät som omfattas av nätkoncession för linje, och

c) mellan ledningsnät med nätkoncession för linje.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

2.3 Förslag till förordning om ändring av förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 §
I denna förordning avses med	
fjärravläsa: att på distans avläsa de uppgifter som framgår av 30 § förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el, och	
residualmix: såld el vars ursprung inte är garanterat och såld el med ursprungsgarantier, om garantierna har annullerats automatiskt enligt *lagen (2010:601)* om ursprungsgarantier för *el* för att de inte har använts för sitt syfte.	*residualmix*: såld el vars ursprung inte är garanterat och såld el med ursprungsgarantier, om garantierna har annullerats automatiskt enligt *förordningen (2025:000)* om ursprungsgarantier för *energi* för att de inte har använts för sitt syfte.
I övrigt har ord och uttryck som används i denna förordning samma betydelse som i ellagen (1997:857).	

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

3 Ärendet

Riksdagen beslutade den 18 maj 2022 att anta de ändringar i lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el som regeringen föreslog i propositionen Ursprungsgarantier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet (prop. 2021/22:147). Lagändringarna syftar i huvudsak till att genomföra artikel 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. Ändringarna i lagen utfärdades den 25 maj 2022 men träder i kraft den dag som regeringen bestämmer, med undantag för en paragraf om erkännande av ursprungsgarantier från tredje länder som trädde i kraft den 1 juli 2022 (SFS 2022:578).

Sedan lagändringarna beslutades har artikel 19 i direktiv (EU) 2018/2001 ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (ändringsdirektivet), se *bilagan*. Direktiv (EU) 2018/2001, i lydelsen enligt ändringsdirektivet, kallas i det följande för förnybartdirektivet. Ändringsdirektivet ska i de nu aktuella delarna vara genomfört i nationell rätt senast den 21 maj 2025.

I denna promemoria, som har tagits fram i Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet), finns överväganden och förslag när det gäller genomförandet av regleringen om ursprungsgarantier i förnybart-direktivet.

4 En ny förordning om ursprungsgarantier för energi

4.1 Det nuvarande svenska systemet för ursprungsgarantier för el

Det nuvarande systemet för utfärdande, överföring och annullering av ursprungsgarantier för el regleras i lagen om ursprungsgarantier och förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el. Det kan övergripande beskrivas på följande sätt. Energimyndigheten prövar frågor om utfärdande av ursprungsgarantier efter ansökan från en elproducent. Om myndigheten inte ser något hinder mot att producenten ska få rätt till tilldelning av ursprungsgarantier för en anläggnings elproduktion meddelar den ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier. Beroende på vilken typ av ursprungsgarantier beslutet avser (se vidare avsnitt 4.4) ska Energimyndigheten upprätta ett konto åt elproducenten för den aktuella typen av ursprungsgarantier. Myndigheten ska också upprätta sådana konton för andra som handlar med ursprungsgarantier. Elproducenten eller

det nätföretag som har nätkoncession mäter och rapporterar sedan den producerade elen till Energimyndigheten enligt särskilda föreskrifter och får månadsvis ursprungsgarantier tilldelade till sig från myndigheten. Ursprungsgarantierna går att överföra till andra aktörer som handlar med sådana, däribland elleverantörer. Innehavaren av en ursprungsgaranti ska annullera en ursprungsgaranti när den har använts för sitt syfte, vilket är att garantera ursprunget på den el som en elleverantör ska lämna uppgift om enligt ellagen. Innehavaren kan överföra och annullera en ursprungsgaranti under de tolv månader som följer från och med produktionen av den energienhet el som garantin avser, därefter självannulleras den.

4.2 Det finns nu förutsättningar att utfärda ursprungsgarantier även för gas, kyla och värme

I propositionen Ursprungsgarantier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet (prop. 2021/22:147) föreslogs att den som producerar gas, kyla och värme ska kunna få ursprungsgarantier utfärdade på samma sätt som i dag gäller för den som producerar el och att ursprungsgarantier från ett tredjeland ska erkännas under vissa förutsättningar. Vidare föreslogs att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, ska få meddela föreskrifter om bl.a. utfärdande, överföring och annullering av ursprungsgarantier. Som nämns i avsnitt 3 har riksdagen beslutat att anta de föreslagna lagändringarna.

Enligt förnybartdirektivet ska den svenska regleringen om ursprungsgarantier uppfylla kraven i en standard framtagen inom den europeiska standardiseringsorganisationen (CEN) med beteckningen CEN-EN 16325 (CEN-standarden). Standarden i dess nu gällande lydelse avser endast ursprungsgarantier för el. När propositionen till 2022 års ändringar beslutades pågick en översyn av CEN-standarden för att bl.a. utvidga den till att också gälla ursprungsgarantier för gas, kyla och värme. I propositionen angavs att de detaljerade bestämmelser som ska uppfylla kraven i standarden ska införas på en lägre normnivå än lag, med stöd av bemyndiganden i den aktuella lagen. När propositionen beslutades var det inte klart när en överenskommelse om en reviderad standard skulle kunna nås. Eftersom lagändringarna är utformade för att tillämpas tillsammans med detaljerade bestämmelser på lägre normnivå, vars framtagande delvis var beroende av revideringen av standarden, beslutades inte en dag för ikraftträdande av lagändringarna. I stället beslutades att lagen ska träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Under början av 2025 lades ett slutligt förslag till en reviderad standard fram för slutomröstning under godkännandestadiet i standardiseringsprocessen inom CEN. Den reviderade standarden har nu antagits. Den är inte formellt publicerad ännu, men med utgångspunkt i information om överenskommelsen är det nu möjligt att föreslå ändringar av regleringen på förordningsnivå om ursprungsgarantier, bl.a. så att ursprungsgarantier kan utfärdas för gas, kyla och värme.

4.3 Ändringarna av regleringen införs i en ny förordning

Förslag: En ny förordning om ursprungsgarantier för energi ska ersätta den nuvarande förordningen om ursprungsgarantier för el.

En stor del av bestämmelserna ska överföras till den nya förordningen utan någon annan ändring i sak än att de ska avse även gas, värme och kyla.

Skälen för förslaget: Den nuvarande förordningen om ursprungsgarantier för el kompletterar lagen om ursprungsgarantier för el i dess nuvarande utformning, dvs. innan de utfärdade ändringarna av lagen träder i kraft. När ändringarna träder i kraft kommer rubriken till lagen att ändras till lagen om ursprungsgarantier för energi. Det behöver göras omfattande ändringar av den nuvarande regleringen på förordningsnivå för att den på ett lämpligt sätt ska komplettera den nya lagregleringen.

Förordningsregleringen behöver anpassas så att ursprungsgarantier för gas, kyla och värme kan utfärdas, överföras och annulleras. Den ska också uppfylla övriga krav enligt förnybartdirektivet. En del av det handlar om att regleringen ska överensstämma med CEN-standarden, som inom kort gäller i en reviderad version.

Eftersom de ändringar som krävs på förordningsnivå är omfattande, är det lämpligt att förordningen om ursprungsgarantier för el upphävs och en ny förordning om ursprungsgarantier för energi beslutas.

Viss reglering i den befintliga förordningen bör föras över oförändrad i sak till den nya förordningen. Det gäller den nuvarande regleringen om vilken myndighet som är tillsynsmyndighet (2 §), vilka energikällor ursprungsgarantier ska kunna utfärdas för (3 §), mätning och rapportering av producerad el (6 och 7 §§), rapportering av vissa uppgifter vid produktion av el från högeffektiv kraftvärme (8 §), beräkning och rapportering vid elproduktion med blandade energikällor (9 §), funktionskrav för mätutrustning (10 §), tillsynsmyndighetens uppgiftsskyldighet (12 a §), kontoavgifter (13 a §), att tillsynsmyndigheten får meddela vissa verkställighetsföreskrifter (14 § 3) och upplysningen om att det i förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande (15 §). Det innebär att regleringen i dessa delar kommer att vara densamma för ursprungsgarantier för gas, kyla och värme som den är för ursprungsgarantier för el.

Även regleringen om mätning och rapportering för ursprungsgarantier för el, inklusive el från högeffektiv kraftvärme, bör i huvudsak föras över oförändrad (se vidare i avsnitt 6). Som framgår i följande avsnitt bör även reglering i andra delar föras över till den nya förordningen, men med vissa ändringar i sak.

4.4 Ord och uttryck

Förslag: Det ska förklaras vilken innebörd vissa ord och uttryck har i förordningen. Förutom de ord och uttryck som används i den nuvarande

förordningen ska det gälla EECS-ursprungsgaranti, energieffektivitetsdirektivet och konvertering.

Skälen för förslaget

En översyn av vad som avses med vissa ord och uttryck

Innebörden av biomassa, geotermisk energi och omgivningsenergi bör vara densamma i den nya förordningen som i den hittillsvarande. Till skillnad från hittillsvarande reglering behöver det inte förklaras vad som menas med el från kärnkraft och el från torvförbränning eftersom dessa uttryck är tydliga. Innebörden av vissa ord och uttryck bör ändras så att de inte bara avser el, utan också andra energibärare. I stället för el från förnybara energikällor, el från fossila energikällor och övrig el bör uttrycken energi från förnybara energikällor, energi från fossila energikällor och övrig energi användas. Innebörden av uttrycket el från högeffektiv kraftvärme bör ändras med anledning av antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, dvs. det nya energieffektivitetsdirektivet. Det direktivsnamnet bör också ges en kortform med förklaring för att förenkla läsningen av förordningen.

Det bör förklaras vad som avses med EECS-ursprungsgarantier

I dagsläget kan två typer av ursprungsgarantier för el utfärdas i Sverige. I den nuvarande förordningen delas de upp i ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat och andra ursprungsgarantier. Benämningen av den förra typen av ursprungsgarantier bör ändras. Det som avses är ursprungsgarantier som är utfärdade i enlighet med det internationella regelverket Principles and Rules of Operation of the Association of Issuing Bodies (AIB) for the European Energy Certificate System (EECS), i det följande benämnt EECS-reglerna.

EECS är ett gemensamt europeiskt ramverk för utfärdande, innehav, överföring och annan hantering av elektroniska certifikat, däribland ursprungsgarantier, som identifierar bl.a. produktionsmetoden för den energienhet av en energibärare som certifikatet avser. I organisationen AIB, som ansvarar för EECS, kan utfärdare av ursprungsgarantier bli medlemmar. Sådana aktörer kan komma från såväl EU-medlemsstater som stater utanför EU (utfärdare från bl.a. Norge och Island är medlemmar).

För Sveriges del är det Statens energimyndighet (Energimyndigheten) som är medlem i AIB. För utfärdande av ursprungsgarantier enligt EECS-reglerna krävs, utöver medlemskap i AIB, ett medlemskap i ett system som inrättats inom ramen för EECS för utfärdande, överföring och annullering av ursprungsgarantier (EECS Scheme). I dagsläget finns ett sådant system för ursprungsgarantier för el och ett för ursprungsgarantier för gas. Energimyndigheten är medlem i det förra, och svenska ursprungsgarantier för el kan därför utfärdas i enlighet med EECS-reglerna. Energimyndigheten är ännu inte medlem i systemet för ursprungsgarantier för gas, men har för avsikt att bli det.

Ursprungsgarantier som utfärdas i enlighet med EECS-reglerna bör benämnas EECS-ursprungsgarantier. Eftersom det saknas system inom

EECS för utfärdande av ursprungsgarantier för andra energibärare än el och gas kan EECS-ursprungsgarantier för närvarande bara avse el och gas.

Utfärdande av svenska EECS-ursprungsgarantier för gas förutsätter att Energimyndigheten blir medlem i systemet inom EECS för sådana ursprungsgarantier.

Det bör förklaras vad som avses med konvertering

När ursprungsgarantier kan utfärdas för fler än en energibärare uppkommer ett behov av att reglera situationen då el, gas, kyla eller värme produceras genom omvandling av el, gas, kyla eller värme. Ett exempel på det är produktion av vätgas genom att spjälka vatten till vätgas och syre med hjälp av el, så kallad elektrolys.

För att göra det tydligt vad som avses med ordet konvertering i förordningen bör det anges att det avser produktion av el, gas, kyla eller värme genom omvandling av el, gas, kyla eller värme vars ursprung garanteras av ursprungsgarantier. Det är alltså bara fråga om konvertering i förordningens mening om ursprunget för exempelvis den el som används för produktion av vätgas garanteras av ursprungsgarantier.

I avsnitt 5.3 föreslås en reglering om utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering.

5 Utfärdande av ursprungsgarantier

5.1 Beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska vara tidsbegränsade

Förslag: Statens energimyndighets beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska som utgångspunkt gälla i fem år. Energimyndigheten ska dock få bestämma att beslutet ska gälla en kortare tid än fem år.

Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska få förenas med de villkor som behövs för att tillgodose ursprungsgarantiernas syfte. Om ett sådant villkor inte följs, ska Statens energimyndighet få besluta att tillfälligt upphöra med utfärdandet av ursprungsgarantier för en anläggnings produktion av el, gas, kyla eller värme.

Skälen för förslaget

Giltighetstiden för ett beslut om utfärdande bör begränsas till högst fem år

Enligt den hittillsvarande förordningen ska beslut om utfärdande av ursprungsgarantier gälla i fem år, om utfärdandet gäller ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat, och tills vidare i övriga fall (5 b §). Uppdelningen beror på att EECS-reglerna kräver att beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska omprövas vart femte år.

I den gällande versionen av CEN-standarden finns inget krav på att beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska omprövas med ett visst intervall. Ett krav på omprövning av sådana beslut vart femte år kommer

dock att införas i den reviderade standarden. Den svenska regleringen ska uppfylla kraven i standarden både när det gäller EECS-ursprungsgarantier och övriga ursprungsgarantier. Det finns därför skäl att tidsbegränsa alla beslut om utfärdande av ursprungsgarantier till fem år. För att möjliggöra en lämplig övergång för relevanta aktörer när Energimyndigheten blir medlem i EECS-systemet för ursprungsgarantier för gas bör det dock vara möjligt för myndigheten att bestämma att ett beslut ska gälla en kortare tid än fem år.

Villkor i beslutet och tillfälligt upphörande av utfärdande av ursprungsgarantier

I den hittillsvarande regleringen om ursprungsgarantier är det inte uttryckligen angivet att ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier får förenas med vissa villkor. Det bör tydliggöras i förordningen att det får ske. Syftet med ursprungsgarantierna är att garantera ursprunget på den energibärare som har producerats. En lämplig avgränsning är därför att beslutet får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose ursprungsgarantiernas syfte.

Det bör vidare vara möjligt för Energimyndigheten att vidta åtgärder om den som omfattas av ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier inte följer de beslutade villkoren.

När ändringarna av lagen om ursprungsgarantier för el träder i kraft får tillsynsmyndigheten till skillnad från i dag möjlighet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska följas (16 § tredje stycket). Myndigheten kommer liksom i dag att under vissa omständigheter kunna återkalla ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier, med omedelbar verkan (17 §). Dessa verktyg för tillsynsmyndigheten syftar bl.a. till att säkerställa att ursprungsgarantierna är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägeri, vilket är ett krav enligt förnybartdirektivet (se artikel 19.6).

Det kan emellertid också uppstå situationer där det finns ett behov för Energimyndigheten att snabbt kunna besluta om att utfärdande av ursprungsgarantier för en anläggnings produktion tillfälligt ska upphöra, under tiden vissa utredningsåtgärder vidtas. Regleringen i lagen om ursprungsgarantier för energi tar inte sikte på sådana situationer. Ett beslut om föreläggande får inte effekt omedelbart, och ett beslut om återkallelse av själva beslutet om utfärdande av ursprungsgarantier för en anläggnings produktion av el, gas, kyla eller värme kan i vissa situationer vara för långtgående. Som komplement till de verktygen bör därför en möjlighet införas för myndigheten att besluta om att utfärdandet av ursprungsgarantier från en viss anläggning tillfälligt ska upphöra.

Ett sådant beslut rör utfärdande av ursprungsgarantier och kan överklagas (21 § lagen om ursprungsgarantier för energi). Eftersom beslutet endast gäller tillfälligt får det dock verkställas omedelbart, jfr 35 § andra stycket 2 förvaltningslagen. Det saknas därför skäl att införa en särskild reglering i förordningen om när de aktuella besluten får verkställas.

5.2 Ursprungsgarantier ska avse nettoproduktion av el, gas, kyla och värme

Förslag: Ursprungsgarantier ska endast få utfärdas för nettoproduktion av el, gas, kyla eller värme.

Skälen för förslaget: Enligt den hittillsvarande förordningen får ursprungsgarantier som avser högeffektiv kraftvärme eller som kan överföras till en annan EU-medlemsstat endast utfärdas för nettoelproduktion (5 a §). Att en särskild reglering om detta har införts för ursprungsgarantier som avser högeffektiv kraftvärme beror på att ett motsvarande krav finns i EU-rätten (se artikel 26.13 i energieffektivitetsdirektivet och punkt 2 i bilaga XII till direktivet). Att regleringen gäller för ursprungsgarantier som kan överföras till en annan EU-medlemsstat beror på ett motsvarande krav i EECS-reglerna.

I den gällande versionen av CEN-standarden finns inget krav på att ursprungsgarantier endast får utfärdas för nettoproduktion. Ett sådant krav kommer dock att införas i den reviderade standarden. Eftersom den svenska regleringen ska uppfylla kraven i standarden, bör ursprungsgarantier endast få utfärdas för nettoproduktion av el, gas, kyla eller värme.

Enligt den hittillsvarande förordningen får Energimyndigheten meddela föreskrifter om vad som avses med nettoelproduktion (14 § 1). Regler om vad som närmare avses med nettoproduktion av el, gas, kyla eller värme bör även i fortsättningen finnas i föreskrifter som meddelas av Energimyndigheten. I avsnitt 5.5 föreslås att Energimyndigheten ska få meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier. En grundläggande del av att utfärda ursprungsgarantier är att bestämma vad som avses med nettoproduktion. Det behövs därför inte ett särskilt bemyndigande att meddela föreskrifter om innebörden av den termen. Detsamma gäller föreskrifter om hur sådan produktion ska beräknas och på vilket underlag beräkningen ska ske.

5.3 Utfärdande av ursprungsgarantier efter konvertering

Förslag: Ursprungsgarantier för el, gas, kyla eller värme som produceras genom konvertering ska endast få utfärdas om ursprungsgarantier motsvarande den energi som används vid konverteringen annulleras.

Skälen för förslaget: Som anges i avsnitt 4.4 innebär möjligheten att utfärda ursprungsgarantier för fler energibärare än el ett behov av att reglera situationen när energi vars ursprung garanteras av ursprungsgarantier konverteras från en energibärare till en annan, som ursprungsgarantier kan utfärdas för. Exempelvis vätgas kan produceras på det sättet. I förnybartdirektivet anges uttryckligen att ursprungsgarantier ska kunna utfärdas för vätgas (artikel 19.2). För att ursprungsgarantier ska kunna utfärdas efter konvertering krävs att ursprungsgarantier motsvarande den energi som används vid konverteringen annulleras. I exemplet vätgasproduktion genom elektrolys ska alltså ursprungsgarantier för el

annulleras. Det kan göras antingen genom att vätgasproducentens elleverantör annullerar ursprungsgarantier för den levererade elen eller att vätgasproducenten på egen hand annullerar ursprungsgarantier för el. Annullering behandlas närmare i avsnitt 10.

Möjligheten att utfärda ursprungsgarantier efter konvertering innebär att flera tekniska aspekter måste övervägas, däribland vilken energi som ska anses användas vid konverteringen och som ursprungsgarantier ska annulleras för samt hur den utgående energin ska mätas och rapporteras. Sådana ställningstaganden av teknisk karaktär görs lämpligen i föreskrifter som meddelas av Energimyndigheten. Det kan göras med stöd av det bemyndigande som föreslås i avsnitt 5.5.

5.4 En lägsta kapacitetsgräns för utfärdande av ursprungsgarantier ska införas

Förslag: Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ska endast få meddelas om den anläggning som ansökan avser har en produktionskapacitet som är 50 kilowatt eller högre.

Skälen för förslaget: Enligt förnybartdirektivet får utfärdande av ursprungsgarantier förutsätta en lägsta kapacitetsgräns (artikel 19.2). Med kapacitetsgräns menas att anläggningen har en viss lägsta effekt. Hur effekten ska mätas kan skilja sig åt beroende på vilken typ av anläggning det rör.

I den promemoria vars lagförslag behandlades i prop. 2021/22:147 anges att en gräns om 50 kilowatt bör införas för anläggningar som producerar kyla och värme. I promemorian anges att en sådan gräns minskar den administrativa bördan för framför allt Energimyndigheten men även för mindre producenter av kyla eller värme. Någon gräns föreslås inte för el- och gasproduktionsanläggningar. I propositionen anges att bedömningarna som gjordes i promemorian kan komma att ändras (s. 14). I lagen om ursprungsgarantier för energi anges därför inte några kapacitetsgränser. I stället får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter på området (se 3 § 2 och 20 § andra stycket 3).

Det är angeläget att minimera den administrativa bördan för Energimyndigheten och för mindre producenter av kyla eller värme. Ursprungsgarantier bör därför endast kunna utfärdas för produktionsanläggningar över en viss kapacitetsgräns. Kapacitetsgränsen avser installerad effekt för förbränningsanläggningar, maximal effekt för värmepumpar och levererad effekt av spillvärme. Den kapacitetsgräns på 50 kilowatt som föreslås i den tidigare promemorian bedöms framför allt påverka värmeproducenter som inte är anslutna till ett fjärrvärmenät, reservpannor, privatpersoner med enskild uppvärmning och lantbrukare med värmeproduktionsanläggningar under gränsen. Majoriteten av alla värmeproduktionsanläggningar som är anslutna till fjärrvärmenätet har en installerad effekt över 50 kilowatt och skulle alltså inte påverkas av en sådan kapacitetsgräns. Förordningen bör innehålla den tidigare föreslagna gränsen om 50 kilowatt för anläggningar som producerar kyla och värme.

I dagsläget finns det drygt 10 000 elproduktionsanläggningar med en installerad effekt under 50 kilowatt som omfattas av ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier. De allra flesta är solcellsanläggningar med liten produktion som ägs av privatpersoner. För gas skulle en sådan gräns i första hand träffa så kallade gårdsanläggningar för biogas.

Det är angeläget att minimera den administrativa belastningen även i förhållande till el- och gasproduktionsanläggningar, både för de sökande och för Energimyndigheten. De potentiella intäkterna från ursprungsgarantier för de producenter som skulle träffas av en sådan kapacitetsgräns är vidare mycket blygsamma. Med en kapacitetsgräns bör myndighetens arbete med ursprungsgarantier mer effektivt kunna inriktas på de aktörer som får ursprungsgarantier utfärdade och som handlar med sådana. Ett införande av en kapacitetsgräns bedöms inte väsentligt påverka viljan att investera i småskaliga produktionsanläggningar. De produktionsanläggningar för förnybar el som det rör sig om omfattas vidare av ett annat incitament i form av skattereduktionen för kostnader för arbete och material vid installation av grön teknik. En kapacitetsgräns på 50 kilowatt bör därför införas även när det gäller ursprungsgarantier för el och gas.

Regler om hur en anläggnings effekt ska beräknas kan vara tekniskt detaljerade och det bör därför vara möjligt att reglera det i myndighetsföreskrifter (se prop. 2021/22:147 s. 14). Sådana föreskrifter kan meddelas med stöd av det bemyndigande som föreslås i avsnitt 5.5.

5.5 Statens energimyndighet bör få meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier

Förslag: Energimyndigheten ska få meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier.

Skälen för förslaget: Enligt den hittillsvarande förordningen får Energimyndigheten meddela föreskrifter om vad som avses med nettoelproduktion (14 § 1). I förordningen finns inget särskilt bemyndigande för myndigheten att meddela ytterligare föreskrifter om andra aspekter av utfärdande av ursprungsgarantier.

Enligt lagen om ursprungsgarantier för energi får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier (20 § andra stycket 2). När ursprungsgarantier nu ska kunna utfärdas för fler energibärare än el uppkommer behov av ytterligare reglering. Det gäller bl.a. regler om utfärdande efter konvertering (se avsnitt 5.3). Energilagring blir också en alltmer påtaglig del av energisystemet. Det kan därför finnas ett behov av särskilda regler om utfärdande efter lagring (se avsnitt 7 nedan om att en ursprungsgaranti ska innehålla information om huruvida den har utfärdats efter lagring). Med anledning av den kapacitetsgräns för utfärdande av ursprungsgarantier som föreslås i avsnitt 5.4 uppkommer också ett behov av att reglera hur en anläggnings produktionskapacitet ska beräknas. Precis som enligt den hittillsvarande förordningen bör det också vara möjligt för Energimyndigheten att meddela föreskrifter om vad som avses med

nettoproduktion av el, men också när det gäller produktion av gas, kyla och värme (se avsnitt 5.2). Det kan även i övrigt behövas ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier för att svensk rätt ska vara förenlig med CEN-standarden och AIB:s regler. De föreskrifter som behövs är av tekniskt slag och bör finnas i myndighetsföreskrifter. Energimyndigheten bör därför få meddela ytterligare föreskrifter om utfärdande av ursprungsgarantier.

6 Krav på mätning och rapportering

Förslag: Rapporteringen av produktionen av el, gas, kyla eller värme som produceras ska avse nettoproduktion. Statens energimyndighet ska dock få tillåta att rapporteringen av den el som produceras inte avser nettoelproduktion, utan korrigerade mätvärden.

Gas, kyla och värme som produceras ska mätas, beräknas och rapporteras till Statens energimyndighet.

Statens Energimyndighet ska få meddela föreskrifter om mätning och rapportering även när det gäller ursprungsgarantier för gas, kyla och värme.

Skälen för förslaget: Som anges i avsnitt 4.3 bör viss hittillsvarande reglering om mätning och rapportering föras över oförändrad i sak till den nya förordningen.

I den hittillsvarande förordningen finns ett krav på att mätningarna för ursprungsgarantier för el som ska överföras till en annan EU-medlemsstat eller som avser högeffektiv kraftvärme ska avse nettoelproduktion (7 a § första meningen). Om de rapporterade mätvärdena inte avser nettoelproduktion, ska mätvärdena korrigeras enligt föreskrifter som Energimyndighet har meddelat (7 a § andra meningen). I avsnitt 5.2 beskrivs skälet till att en särskild reglering om detta har införts för de nämnda typerna av ursprungsgarantier och att revideringen av CEN-standarden medför att kravet på rapportering av nettoproduktion bör gälla för samtliga ursprungsgarantier. Precis som i dag bör det dock vara möjligt att göra undantag från kravet vid rapportering av elproduktion. Det bör vara Energimyndigheten som avgör när ett sådant undantag får göras och som föreskriver hur elproducentens mätvärden i så fall ska korrigeras.

Tekniska föreskrifter om mätning och rapportering som ska gälla specifikt för de tillkommande energibärarna gas, kyla och värme meddelas lämpligen av Energimyndigheten.

Det hittillsvarande bemyndigandet om mätning och rapportering i förordningen bör alltså föras över till den nya förordningen och utvidgas så att det också omfattar mätning och rapportering när det gäller ursprungsgarantier för gas, kyla och värme.

7 Uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla

Förslag: De uppgifter som en ursprungsgaranti för el ska innehålla enligt den hittillsvarande regleringen ska enligt den nya förordningen även anges för ursprungsgarantier för gas, värme eller kyla. Kravet när det gäller uppgifter om stöd som har tagits emot genom ett nationellt stödsystem ska dock för samtliga energibärare ändras på så sätt att uppgifterna ska avse om anläggningen eller energienheten har omfattats av ett sådant stöd och typen av stödsystem.

Dessutom ska en ursprungsgaranti innehålla följande uppgifter:

- huruvida ursprungsgarantin avser el, gas, kyla eller värme,
- för vilket syfte ursprungsgarantin har utfärdats,
- hur energin distribueras,
- vilken energimängd ursprungsgarantin avser,
- om ursprungsgarantin har utfärdats efter konvertering eller lagring, och
- ett unikt identifieringsnummer.

En ursprungsgaranti som utfärdas efter konvertering ska innehålla uppgifter från den ursprungsgaranti som annulleras om den energikälla som elen, gasen, kylan eller värmen produceras från, produktionens start- och slutdatum och ursprungsgarantins ändamål.

Regleringen om vilka ytterligare uppgifter en ursprungsgaranti för el från högeffektiv kraftvärme ska innehålla ska ändras på så sätt att primärenergibesparingarna ska beräknas enligt värden fastslagna i det nya energieffektivitetsdirektivet. En sådan ursprungsgaranti ska också innehålla uppgift om att endast en ursprungsgaranti har utfärdats för den producerade energienheten el.

Statens Energimyndighet ska få meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en ursprungsgaranti ska innehålla.

Skälen för förslaget

Uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla

I den hittillsvarande regleringen (4 § förordningen om ursprungsgarantier för el) anges att en ursprungsgaranti ska innehålla uppgifter om:

- den energikälla energin produceras från samt start- och slutdatum för produktion,
- namnet på den anläggning där energin produceras, var den är belägen, vilken typ av anläggning det rör sig om och dess kapacitet,
- huruvida, när och i vilken omfattning anläggningen eller energienheten har fått stöd genom ett nationellt stödsystem och typen av stödsystem,
- datum då anläggningen togs i drift, och
- datum och land för utfärdande.

Dessa krav bör föras över i sak oförändrade till den nya förordningen och kommer då att gälla också för ursprungsgarantier för gas, kyla och värme. Enligt förnybartdirektivet krävs det dock inte särskilda uppgifter om när

och i vilken omfattning stöd genom ett stödsystem har mottagits. Kravet på att ange sådana uppgifter bör därför utgå ur förordningen. I den utsträckning Energimyndigheten bedömer att ursprungsgarantier ska innehålla ytterligare uppgifter bör myndigheten kunna meddela föreskrifter om detta, se vidare nedan. Vidare bör kravet på att varje ursprungsgaranti ska ha ett identifieringsnummer föras över från lagen om ursprungsgarantier för el (5 §), eftersom det kravet inte ställs i den nya lagen om ursprungsgarantier för energi.

När ursprungsgarantier kan utfärdas för fler energibärare än el behöver det anges om ursprungsgarantin avser el, gas, kyla eller värme (artikel 19.7 i förnybartdirektivet).

Den reviderade versionen av CEN-standarden kommer att innehålla nya krav på uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla. Det gäller bl.a. uppgifter om vilken energimängd som ursprungsgarantin avser och om ursprungsgarantin har utfärdats efter konvertering eller lagring. Det gäller också uppgifter om ursprungsgarantins ändamål. En ursprungsgarantis syfte är att garantera ursprunget på den el, gas, kyla eller värme som har producerats (2 § lagen om ursprungsgarantier för energi). Vidare kan det förutses att den nya versionen av standarden kommer att kräva att ursprungsgarantier innehåller information om hur energin i fråga distribueras, exempelvis om el matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession eller ett elnät som inte omfattas av sådan koncession. Det kommer också att krävas att ursprungsgarantier som är utfärdade efter konvertering tar över information om energikälla, produktionens start- och slutdatum och om ursprungsgarantins ändamål från de ursprungsgarantier som annulleras vid utfärdandet.

En ursprungsgaranti som avser el från högeffektiv kraftvärme ska innehålla ytterligare några uppgifter

För ursprungsgarantier som avser el från högeffektiv kraftvärme krävs att ytterligare några uppgifter framgår av ursprungsgarantin. Enligt den hittillsvarande regleringen ska en ursprungsgaranti som avser el från högeffektiv kraftvärme utöver de krav som gäller för övriga ursprungsgarantier innehålla uppgifter om bl.a. primärenergibesparing som beräknats enligt fastställda referensvärden för effektivitet och enligt bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet (5 § 3 förordningen om ursprungsgarantier för el).

Som anges i avsnitt 4.4 har ett nytt energieffektivitetsdirektiv antagits som ersätter direktiv 2012/27/EU. I bilaga III till det nya energieffektivitetsdirektivet finns sådana referensvärden för effektivitet som tidigare fanns i bilaga II till direktiv 2012/27/EU. Ursprungsgarantier som avser el från högeffektiv kraftvärme ska innehålla den information som anges i bilaga XII till direktivet (artikel 26.13). I den bilagan anges att informationen bl.a. ska avse primärenergibesparingarna som beräknades i enlighet med bilaga III till direktivet. I regleringen om vilka uppgifter som ursprungsgarantier som avser el från högeffektiv kraftvärme ska innehålla bör därför hänvisningen uppdateras så att den avser det nya energieffektivitetsdirektivet.

Av energieffektivitetsdirektivet framgår vidare att medlemsstaterna ska säkerställa att en och samma energienhet från högeffektiv kraftvärme endast redovisas en gång (punkt 1 i bilaga XII till direktivet). I förnybart-direktivet anges att för el som produceras från högeffektiv kraftvärme med förnybara energikällor får endast en ursprungsgaranti utfärdas som anger båda formerna. Av lagen om ursprungsgarantier för energi framgår att endast en ursprungsgaranti får utfärdas per energienhet, vilket genomför direktiven i denna del (4 §). Det är lämpligt att ursprungsgarantier som avser el från högeffektiv kraftvärme innehåller uppgift om att endast en ursprungsgaranti har utfärdats för den producerade energienheten el.

Energimyndigheten bör få meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en ursprungsgaranti ska innehålla

Det kan uppstå behov av att ursprungsgarantier ska innehålla fler eller mer detaljerade uppgifter än dem som berörs i detta avsnitt. Ett sådant behov kan t.ex. uppkomma inom ramen för handeln med ursprungsgarantier mellan EU-medlemsstater. Det är lämpligt att föreskrifter om detta kan meddelas av Energimyndigheten.

8 Konto för ursprungsgarantier

Förslag: Den nuvarande regleringen om konton för ursprungsgarantier ska föras över till den nya regleringen, med följande ändringar:
- regleringen ska gälla också för ursprungsgarantier för gas, kyla och värme,
- konton för EECS-ursprungsgarantier ska avse antingen ursprungsgarantier för el eller ursprungsgarantier för gas, och
- konton för andra ursprungsgarantier än EECS-ursprungsgarantier ska avse antingen ursprungsgarantier för el, ursprungsgarantier för gas eller ursprungsgarantier för kyla och värme.

Skälen för förslaget: Enligt den hittillsvarande regleringen finns två typer av konton för ursprungsgarantier: sådana som avser ursprungsgarantier som kan överföras mellan EU-medlemsstater och sådana som avser övriga ursprungsgarantier (11 § förordningen om ursprungsgarantier för el). I avsnitt 4.4 föreslås att den förra typen av ursprungsgarantier ska benämnas EECS-ursprungsgarantier i den nya förordningen.

När ursprungsgarantier för andra energibärare än el ska kunna utfärdas, överföras och annulleras behöver regleringen om konton för ursprungsgarantier ändras.

Som nämns i avsnitt 4.4 om EECS-ursprungsgarantier finns det i dagsläget bara system (EECS Schemes) på plats för ursprungsgarantier för el och ursprungsgarantier för gas. Svenska konton för EECS-ursprungsgarantier kan därför bara gälla de energibärarna. Separata konton bör upprättas för EECS-ursprungsgarantier för el och EECS-ursprungsgarantier för gas.

Även för andra ursprungsgarantier än EECS-ursprungsgarantier bör separata konton för de olika energibärarna upprättas. Energibärarna kyla och värme bör dock i det sammanhanget behandlas samlat.

9 Överföring av ursprungsgarantier

Förslag: Statens energimyndighet ska få meddela ytterligare föreskrifter om överföring av ursprungsgarantier.

Skälen för förslaget: I den lag om ursprungsgarantier för energi som träder i kraft den dag regeringen bestämmer regleras överföring av ursprungsgarantier. Där anges att Statens energimyndighet ska registrera en överföring av en ursprungsgaranti om dess innehavare skriftligen begär det (12 §). Det anges också när ursprungsgarantier från andra EU-medlemsstater och från tredje länder ska erkännas i Sverige (13 och 14 §§). Den senare regleringen har sin grund i förnybartdirektivets krav på när medlemsstaterna ska respektive får erkänna utländska ursprungsgarantier (artikel 19.9–19.11).

Eventuella föreskrifter på mer teknisk nivå om överföring av ursprungsgarantier bör finnas i föreskrifter som meddelas av Energimyndigheten. Det kan t.ex. gälla överföring av ursprungsgarantier till den unionsdatabas som syftar till att göra det möjligt att spåra flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen (se artikel 31a.5 i förnybartdirektivet). Detsamma gäller eventuella föreskrifter som kan behövas om andra EU-medlemsstater utfärdar ursprungsgarantier för mindre energienheter än 1 MWh (se artikel 19.2 i förnybartdirektivet). Energimyndigheten bör därför få meddela ytterligare föreskrifter om överföring av ursprungsgarantier.

10 Annullering av ursprungsgarantier

Förslag: En ursprungsgaranti ska annulleras av den som är antecknad som innehavare i registret över ursprungsgarantier när den har använts för det syfte som anges i lagen om ursprungsgarantier för energi. Den som är antecknad som innehavare i registret över ursprungsgarantier ska dock få annullera en ursprungsgaranti utan att den har använts på det sättet.

En ursprungsgaranti som innehåller uppgift om att elen förbrukas utan att matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession ska annulleras av producenten. En sådan ursprungsgaranti ska dock endast få användas för att garantera ursprunget på el som tagits ut inom samma elnät som den el som ursprungsgarantin avser har matats in i.

En ursprungsgaranti som inte har annullerats inom tolv månader från det slutdatum för produktionen som finns angivet på ursprungsgarantin ska annulleras av tillsynsmyndigheten.

Statens Energimyndighet ska få meddela ytterligare föreskrifter om annullering av ursprungsgarantier.

Skälen för förslaget: En ursprungsgaranti ska annulleras när den har använts för sitt syfte (6 § första stycket lagen om ursprungsgarantier för el). En ursprungsgaranti ska också annulleras om den inte har använts för sitt syfte inom tolv månader från och med produktionen av den energienhet som ursprungsgarantin avser (6 § andra stycket). I förarbetena anges att den hittillsvarande regleringen om annullering i lagen om ursprungsgarantier för el bör flyttas till förordningen (prop. 2021/22:147 s. 17). I den beslutade lagändringen ersätts därför den tidigare regleringen med att en ursprungsgaranti ska annulleras vid den tidpunkt och av den aktör som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av ett bemyndigande att meddela ytterligare föreskrifter om annullering (6 §).

Ursprungsmärkning och dubbelräkning

Medlemsstaterna ska säkerställa att samma energienhet från förnybara energikällor endast beaktas en gång (artikel 19.2 i förnybartdirektivet). Syftet är att förhindra dubbelräkning, dvs. att samma megawattimme energi med ett visst attribut säljs till mer än en kund eller till samma kund flera gånger. När det gäller ursprungsgarantier för el finns ett system för ursprungsmärkning, vilket är ett sätt att undvika dubbelräkning.

För gas, kyla och värme finns inget system för ursprungsmärkning. Genom ändringsdirektivet införs kravet att om gas levereras från ett gasnät ska leverantören visa slutkonsumenterna hur stor andel eller mängd energi från förnybara energikällor som ingår i leverantörens energimix. Det ska som huvudregel göras genom användning av ursprungsgarantier. Förnybartdirektivet innehåller dock i dagsläget inte ett krav på ursprungsmärkning av gas. Ett svenskt system för ursprungsmärkning av gas kommer att tas fram inom ramen för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG, det s.k. gasmarknadsdirektivet.

När det gäller kyla och värme finns det inget förslag på EU-nivå om att införa ursprungsmärkning på det sätt som nu sker för gas. Som konstateras i prop. 2021/22:147 är det inte heller i nuläget aktuellt att införa några egna nationella system för ursprungsmärkning av kyla och värme.

I avsaknad av system för ursprungsmärkning av gas, kyla och värme behöver det på annat sätt säkerställas att sådana ursprungsgarantiers förnybara värde inte dubbelräknas.

En ursprungsgarantis syfte är att garantera ursprunget på den el, gas, kyla eller värme som har producerats (2 § lagen om ursprungsgarantier för energi). Dubbelräkning undviks om det syftet inte kan tillgodoses mer än en gång för varje utfärdad ursprungsgaranti. Den hittillsvarande regleringen i lagen om ursprungsgarantier för el om att en ursprungsgaranti ska annulleras när den har använts för dess syfte bör därför föras över till förordningen. Användning av en ursprungsgaranti för ursprungsmärkning av el och, i framtiden, gas är ett sätt att använda en ursprungsgaranti för dess syfte, och den ska då annulleras. Det kan finnas skäl att på ett mer detaljerat sätt reglera när en ursprungsgaranti ska annulleras för att den har

använts för det syfte som anges i lagen om ursprungsgarantier för energi. Sådana detaljerade föreskrifter bör meddelas av Energimyndigheten. Energimyndigheten bör därför bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter om annullering av ursprungsgarantier.

För att möjliggöra flexibilitet i systemet bör det även framöver vara möjligt för den som är antecknad som innehavare i registret över ursprungsgarantier att annullera en ursprungsgaranti även om den inte har använts för sitt syfte.

Den hittillsvarande regleringen om att en ursprungsgaranti som inte har annullerats inom tolv månader från produktionen av den energienhet som ursprungsgarantin avser ska annulleras av tillsynsmyndigheten bör föras över oförändrad i sak till den nya förordningen. Det bör förtydligas att det som avses är tolv månader från det slutdatum för produktionen som finns angivet i ursprungsgarantin.

Annullering när el som produceras förbrukas utan att matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession

En producent av förnybar el som förbrukar egen el utan att den matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession kan få ursprungsgarantier utfärdade och kan sälja ursprungsgarantierna till andra aktörer. Det är i sådana situationer inte möjligt för tillsynsmyndigheten att kontrollera om det förnybara värdet hos den producerade elen utnyttjas av två olika aktörer, dvs. dels av elproducenten, dels av den som annullerar ursprungsgarantin. För att säkerställa att samma energienhet från förnybara energikällor endast beaktas en gång och upprätthålla förtroendet för det svenska systemet för ursprungsgarantier bör elproducenten vara skyldig att annullera ursprungsgarantier för sådan el som förbrukas utan att den matas in i ett elnät som omfattas av nätkoncession. Sådana ursprungsgarantier kommer att märkas på ett särskilt sätt så att de inte kan överföras till andra konton och kommer enbart att kunna annulleras av producenten. Om producenten annullerar ursprungsgarantin för att garantera ursprunget på el, bör detta endast få ske för el som tagits ut inom samma icke-koncessionspliktiga elnät som den el som ursprungsgarantin avser har matats in i. Med stor sannolikhet kommer därför producenten av praktiska skäl att annullera ursprungsgarantierna i nära anslutning till att de utfärdas, eftersom ursprungsgarantierna inte får användas för att garantera ursprunget för någon annan el.

11 Avgifter för utfärdande och överföring

Förslag: Regleringen om avgifter för utfärdande och överföring ska föras över från den nuvarande förordningen, med följande ändringar:
- avgifterna ska gälla utfärdande och överföring av ursprungsgarantier för samtliga energibärare,
- avgiften för utfärdande ska vara 10 öre för varje utfärdad ursprungsgaranti, och

– en avgift för utfärdande ska tas ut endast om den överstiger 50 kronor under ett kalenderår.

Skälen för förslaget: När ursprungsgarantier ska kunna utfärdas för fler energibärare än el behöver regleringen ändras så att avgifterna för utfärdande och överföring gäller även för sådana ursprungsgarantier.

Med den ökande komplexitet i systemet för ursprungsgarantier som följer av regeländringarna är det lämpligt att avgiften för utfärdande som ska betalas till Energimyndigheten höjs. Avgiften bör höjas från 5 öre till 10 öre för varje ursprungsgaranti som myndigheten utfärdar.

Förnybartdirektivet innehåller viss reglering om gemenskaper för förnybar energi. När det gäller ursprungsgarantier anges bl.a. att sådana gemenskaper ska vara föremål för sänkta registreringsavgifter (artikel 19.2). Gemenskaper för förnybar energi definieras inte särskilt i svensk rätt. En befrielse från avgiften för utfärdande, om den inte överstiger 50 kronor, medför att alla producenter med en årsproduktion under 500 megawattimmar träffas. Det bedöms vara en lämplig främjandeåtgärd för gemenskaper för förnybar energi i enlighet med direktivet.

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Genom den nya förordningen ska förordningen om ursprungsgarantier för el upphävas.

Ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt den upphävda förordningen som avser en anläggning vars produktionskapacitet är mindre än 50 kilowatt ska upphöra att gälla vid ikraftträdandet, om det inte dessförinnan har upphört att gälla.

Ett annat beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt den upphävda förordningen ska upphöra att gälla den 31 december 2026, om det inte dessförinnan har upphört att gälla. Om en ansökan om ett nytt beslut om utfärdande av ursprungsgarantier ges in av en producent av el till Energimyndigheten senast den 31 augusti 2026, ska dock det befintliga beslutet om utfärdande av ursprungsgarantier fortsätta att gälla till dess att ansökan har prövats slutligt, om Energimyndigheten inte bestämmer annat.

Skälen för förslaget

Ikraftträdande

Med hänsyn till beredningsprocessen för en ny förordning och Energimyndighetens arbete med att ta fram föreskrifter med stöd av normgivningsbemyndigandena är det lämpligt att förordningen om ursprungsgarantier för energi träder i kraft den 1 januari 2026. Ändringarna i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och

rapportering av överförd el och förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster bör träda i kraft samma dag.

Det föreslagna datumet för ikraftträdande förutsätter att regeringen senast den 1 januari 2026 sätter lagen (2022:578) om ändring i lagen (2020:601) om ursprungsgarantier för el i kraft.

När den nya förordningen träder i kraft bör förordningen om ursprungsgarantier för el upphöra att gälla.

Beslut om utfärdande av ursprungsgarantier som har fattats enligt förordningen om ursprungsgarantier för el

Genom den nya regleringen införs vissa krav som ska gälla för samtliga producenter av el, gas, kyla och värme. Beslut om utfärdande av ursprungsgarantier kommer som längst att gälla i fem år. Utfärdande av ursprungsgarantier ska avse nettoproduktionen. Ursprungsgarantier får inte utfärdas för produktionen vid anläggningar med en mindre produktionskapacitet än 50 kilowatt.

Besluten om utfärdande av ursprungsgarantier enligt förordningen om ursprungsgarantier för el uppfyller i många fall inte de nya kraven. Ytterligare krav kan följa av föreskrifter som meddelas av Energimyndigheten med stöd av de föreslagna normgivningsbemyndigandena. Det är därför lämpligt att beslut enligt förordningen om ursprungsgarantier för el upphör att gälla och att de berörda elproducenterna ansöker om nya beslut om utfärdande av ursprungsgarantier som uppfyller kraven i den nya regleringen. Eftersom de nya kraven i förordningen i flera fall följer av Sveriges unionsrättsliga åtaganden, bör övergången till nya beslut ske så snart som möjligt.

Som en del av övergången till den nya regleringen bör beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt förordningen om ursprungsgarantier för el som avser anläggningar med en produktionskapacitet som är mindre än 50 kilowatt upphöra att gälla vid ikraftträdandet. Detta påverkar inte de redan utfärdade ursprungsgarantierna för el som producerats i anläggningar som inte kommer att kvalificera sig för tilldelning enligt den nya förordningen.

För övriga beslut om utfärdande av ursprungsgarantier enligt förordningen om ursprungsgarantier för el bör en så snabb övergång som möjligt till beslut enligt den nya regleringen genomföras. Det bör samtidigt säkerställas att samtliga elproducenter som uppfyller kraven och som vill kan få ursprungsgarantier utfärdade under hela övergångsperioden, oavsett den tid det kan ta för Energimyndigheten att samtidigt handlägga ett stort antal ansökningar om nya beslut. De besluten bör upphöra att gälla senast den 31 december 2026. Om de berörda producenterna senast den 31 augusti 2026 har ansökt om ett nytt sådant beslut, bör dock det befintliga beslutet gälla tills ansökan har prövats slutligt.

13 Konsekvensutredning

13.1 Förenlighet med EU-rätten

Förslagen har tillkommit för att genomföra krav i EU-direktiv, enligt vilka den svenska regleringen om ursprungsgarantier bl.a. ska vara förenliga med CEN-standarden, som inom kort gäller i en reviderad version. Förslagen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Om en ny svensk reglering om ursprungsgarantier inte beslutas kommer Sveriges regler att strida mot EU-rätten.

13.2 Tidsbegränsade beslut, nettoproduktion och konvertering

I dag gäller ett beslut om utfärdande av nationella ursprungsgarantier tills vidare. EECS-reglerna och den kommande CEN-standarden kräver att sådana godkännanden ska omprövas vart femte år. Därför föreslås en begränsning av beslutets giltighetstid för alla anläggningar. För de elproducenter som redan i dag är registrerade för utfärdande av EECS-ursprungsgarantier innebär detta ingen skillnad mot tidigare. Producenter av gas, kyla och värme har tidigare inte kunnat erhålla ursprungsgarantier varför det inte heller för dem är någon skillnad jämfört med tidigare regler.

Störst påverkan får alltså de nya reglerna för elproducenter som tilldelas nationella ursprungsgarantier i dag. De kommer i fortsättningen att behöva få sina godkännanden omprövade vart femte år. Det är sannolikt att dessa producenter i relativt hög grad kommer att lämna systemet i samband med att de behöver ange sina uppgifter på nytt, eftersom en omprövning kommer att innebära en viss administrativ börda. Någon uppskattning av hur många det rör sig om är mycket svår att göra. Det beror inte minst på det aktuella marknadspriset för ursprungsgarantier. Det är därmed också svårt att uppskatta kostnaderna kopplade till ökad administration för producenter.

I promemorian föreslås vidare att möjligheten att få ursprungsgarantier utfärdade för bruttoproduktion av el tas bort. Sverige har varit relativt ensamt i AIB om att tillåta något annat än utfärdande för nettoproduktion. Förändringen kommer att drabba de elproducenter som i dag mäter sin produktion innan el tas ut till hjälpkraft eller den kringutrustning som finns i anläggningen eller, vid pumpkraftverk, före pumpen som för vattnet åter till kraftverket. En uppskattning är att det finns drygt 3 200 anläggningar som skulle behöva byta från brutto- till nettomätning för att behålla sin tilldelning av ursprungsgarantier. Av dessa har 97 procent en mindre produktionskapacitet än 1 000 kilowatt och 82 procent en mindre produktionskapacitet än 100 kilowatt. Med ett marknadspris på 8 kronor per megawattimme och en minskning av tilldelningen med 10 procent kan värdet av uteblivna ursprungsgarantier för en 100 kilowattsanläggning med anledning av byte till nettomätning uppgå till 50–100 kronor per år. Den sammanlagda förlusten för hela gruppen kan uppskattas till 5–10 miljoner kronor.

Konvertering mellan ursprungsgarantier från olika energibärare möjliggörs med den nya förordningen. Eftersom det inte finns någon tidigare motsvarighet att jämföra med, är konsekvenserna av förändringen svåra att bedöma. Sannolikt kommer möjligheten till konvertering att öka efterfrågan på ursprungsgarantier för gas, eftersom det främst är gas som kommer att omvandlas till andra energibärare.

13.3 Kapacitetsgräns för små anläggningar

Det mest ingripande förslaget är att anläggningar med en installerad effekt under 50 kilowatt inte längre kommer att kunna tilldelas ursprungsgarantier. Det finns i dag mer än 10 000 sådana anläggningar. Dessa anläggningar producerar i genomsnitt 16 000 kilowattimmar el per år. Med ett antagande om att ursprungsgarantier tilldelas för hela den volymen, vilket är ovanligt, kommer en genomsnittlig anläggningsinnehavare att gå miste om 128 kronor i intäkt per år.

För anläggningar som producerar annat än el innebär kapacitetsgränsen inte någon skillnad jämfört med tidigare.

Att utesluta mindre anläggningar kommer att spara resurser hos Energimyndigheten, samtidigt som den totala mängden tilldelade ursprungsgarantier knappt påverkas alls.

13.4 Möjlighet för Energimyndigheten att tillfälligt upphöra med utfärdande av ursprungsgarantier

I promemorian föreslås att Energimyndigheten ska få tillfälligt upphöra med utfärdandet av ursprungsgarantier för en anläggnings produktion av el, gas, kyla eller värme, om producenten bryter mot villkoren för utfärdande.

Denna reglering täpper till en lucka i den nuvarande förordningen som gör att myndighetens enda sanktionsverktyg är att återkalla ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier. Producenten kan dock omedelbart därefter ansöka om ett nytt sådant beslut, utan möjlighet för myndigheten att avslå ansökan om det inte finns formella fel i ansökan. En möjlighet att tillfälligt stoppa tilldelningen av ursprungsgarantier gör att Energimyndigheten kan agera snabbare om den upptäcker problem med ursprungsgarantiernas tillförlitlighet, men även att den kan återställa tilldelningen med kort varsel om faran för tillförlitligheten undanröjs. I det fallet behöver producenten inte heller inkomma med en ny ansökan.

13.5 Konsekvenser för företag och andra enskilda

Förslagen bedöms inte påverka några kostnader eller intäkter för enskilda personer nämnvärt. De näringsidkare som hittills tilldelats nationella ursprungsgarantier för bruttoproduktion kommer troligen att se sina intäkter minska något (se även avsnitt 13.1). De producenter av gas, kyla och värme som har velat sälja ursprungsgarantier kommer nu att kunna

göra det. Marknadsvärdet på dessa ursprungsgarantier är dock mycket osäkert, eftersom det ännu inte finns någon marknad att tala om.

13.6 Tidpunkten för ikraftträdande

Tidpunkten för ikraftträdande har valts för att ta hänsyn till de företag som redan har beslut om tilldelning av ursprungsgarantier och för att undvika att företag drabbas av långa handläggningstider. Det bedöms finnas gott om tid för berörda företag att anpassa sig till den nya regleringen.

13.7 Konsekvenser för Energimyndigheten

Energimyndigheten får som en följd av den föreslagna regleringen ökade kostnader för bland annat utveckling av it-system. Den justerade nivån för avgiften för utfärdande bör åtminstone delvis kompensera för detta. I övrigt bedöms inte förslaget ha några nämnvärda konsekvenser för Energimyndigheten.

13.8 Miljömässiga konsekvenser

Förslagen bedöms medföra positiva effekter för klimatet och miljön om de leder till ett system som används och efterfrågas av aktörerna. Ett tillförlitligt och attraktivt system med ursprungsgarantier förväntas skapa större efterfrågan på förnybar energi.

13.9 Förslagen bedöms inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå syftet

Förslagen bedöms inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet.

Det är möjligt att tolka det omarbetade förnybartdirektivet som att ursprungsgarantier ska utfärdas för vilken energibärare som helst. Förslaget är begränsat till att införa ursprungsgarantier för gas, kyla eller värme, utöver ursprungsgarantier för el som redan finns. Dessa energibärare bedöms vara de som kommer att ha en betydelse under överskådlig tid. Det är därför onödigt att införa regler för andra energibärare, som till exempel fasta bränslen.

En lägsta kapacitetsgräns införs (se avsnitt 13.3) för att inte myndigheternas system ska behöva hantera de allra minsta anläggningarna. Detta sparar dessutom tid och resurser för anläggningsinnehavarna, både för dem vars anläggningar kommer över gränsen och för dem som inte gör det, eftersom den ekonomiska nyttan med att få ursprungsgarantier tilldelade är liten för anläggningar under 50 kilowatt.

13.10 Övriga konsekvenser

Förslagen förväntas inte ha några offentligfinansiella konsekvenser. Förslagen bedöms inte inskränka den kommunala självstyrelsen eller i övrigt ha några konsekvenser för kommuner och regioner. En slutlig utvärdering av konsekvenserna av förslagen kan tidigast göras 1–2 år efter ikraftträdandet.

Bilaga

Artikel 1.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652

Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska därför säkerställa att en ursprungsgaranti utfärdas efter begäran från en producent av energi från förnybara energikällor, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung såsom vätgas, såvida inte medlemsstaterna, med avseende på redovisning av ursprungsgarantiernas marknadsvärde, beslutar att inte utfärda en sådan ursprungsgaranti till en producent som erhåller ekonomiskt stöd från ett stödsystem. Medlemsstaterna får ombesörja att ursprungsgarantier utfärdas för energi från icke-förnybara energikällor. Utfärdandet av ursprungsgarantier får förutsätta en lägsta kapacitetsgräns. Standard-storleken för en ursprungsgaranti ska vara 1 MWh. När så är lämpligt får en sådan standardstorlek delas upp i fraktioner, förutsatt att varje fraktion är en multipel av 1 Wh. Endast en ursprungsgaranti ska utfärdas för varje energienhet som produceras.”

ii) Följande stycke ska införas efter andra stycket:

”Förenklade registreringsförfaranden och sänkta registreringsavgifter ska införas för små anläggningar på mindre än 50 kW och för gemenskaper förnybar energi.”

iii) I fjärde stycket ska led c ersättas med följande:

”c) Ursprungsgarantierna utfärdas inte direkt till producenten, utan till en leverantör eller konsument som köper energin antingen i ett konkurrensutsatt förfarande eller med stöd av ett långfristigt avtal om köp av förnybar el.”

b) Punkterna 3 och 4 ska ersättas med följande:

”3. Vid tillämpning av punkt 1 ska ursprungsgarantier gälla för transaktioner i tolv månader från produktionen av den relevanta

energienheten. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla ursprungsgarantier som inte har annullerats upphör att gälla senast 18 månader efter produktionen av energienheten. Medlemsstaterna ska inkludera ursprungsgarantier som upphört att gälla i beräkningen av den kvarstående energimixen.

4. För det offentliggörande som avses i punkterna 8 och 13 ska medlemsstaterna säkerställa att energiföretag annullerar ursprungsgarantier senast sex månader från det att ursprungsgarantin har upphört att gälla. Dessutom ska medlemsstaterna senast den 21 maj 2025 säkerställa att uppgifterna om deras kvarstående energimix offentliggörs årligen.”

c) I punkt 7 ska led a ersättas med följande:

”a) den energikälla energin produceras från samt produktionens start- och slutdatum, som kan anges på följande sätt:

i) När det gäller förnybar gas, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, och förnybar värme och kyla, med intervall på en timme eller delar av en timme.

ii) När det gäller förnybar el, i enlighet med avräkningsperioden för obalanser enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) 2019/943.”

d) I punkt 8 ska följande stycken införas efter första stycket:

”Om gas levereras från ett vätgas- eller naturgasnät, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och biometan, ska leverantören visa slutkonsumenterna hur stor andel eller mängd energi från förnybara energikällor som ingår i leverantörens energimix vid tillämpningen av bilaga I till direktiv 2009/73/EC. Leverantören ska göra detta genom ursprungsgarantier, utom

a) för den andel av energimixen som motsvarar kommersiella erbjudanden som inte kan spåras, i förekommande fall, för vilken leverantören får använda den kvarstående energimixen, eller

b) i fall där medlemsstaterna beslutar att inte utfärda ursprungsgarantier till en producent som erhåller ekonomiskt stöd från ett stödsystem.

När en kund använder gas från ett vätgas- eller naturgasnät, inklusive gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och biometan, enligt vad som visas i leverantörens kommersiella erbjudande, ska medlemsstaterna säkerställa att de annullerade ursprungsgarantierna motsvarar nätets relevanta egenskaper.”

e) Punkt 13 ska ersättas med följande:

”13. Kommissionen ska senast den 31 december 2025 anta en rapport med en bedömning av alternativen för införandet av en unionsomfattande miljömärkning för att främja användningen av förnybar energi producerad i nya anläggningar. Leverantörer ska använda informationen i ursprungsgarantierna för att visa att kraven för en sådan miljömärkning är uppfyllda.

13a. Kommissionen ska övervaka hur systemet med ursprungsgarantier fungerar och senast den 30 juni 2025 bedöma balansen mellan tillgång och efterfrågan avseende ursprungsgarantier på marknaden och, i händelse av obalans, fastställa relevanta faktorer som påverkar tillgången och efterfrågan.”